

rond de „Gelrebode” die op springen staat, mede door ziekte van directeur en redacteur. Hans van Waerden en zijn vrienden zetten er hun schoulers onder en bedenken stunts om de krant er boven op te helpen. Hoe de „Gelrebode” ineens vooraan komt op journalistiek terrein, wordt in prettig tempo verteld. Dit boek zal met veel genoeg gelezen worden, omdat het een gedurfd initiatief van jongelui op aannemelijke wijze tot succes doet komen.

2108 *De Klitten*, door *Nel de Bock-Luiting*, zijn zes vrolijke vriendinnen, klasgenoten op een middelbare school. Samen delen ze lief en leed. Langzaamaan komen ze de klittenleeftijd te boven. De meisjesclub wordt omgevormd tot een gemengde, waarvan lid kunnen worden jongens en meisjes die iets voelen voor kunst, natuur of een gezellige liefhebberij. Een echt meisjesboek, van de gebruikelijke soort. Voor we aan de laatste leeftijdsgroep beginnen, menen we goed te doen een plaats in te ruimen voor het *Modern gebedenboek voor meisjes*. „Dit gebedenboek wil je helpen om te bidden en om te spreken met God.” Dit gestelde doel is voortreffelijk nagestreefd en zal zeker ook bereikt worden, als de meisjes dit boek volgens de aanwijzingen gebruiken. De direct op de persoon gerichte taal spreekt aan en stimuleert tot inniger gebed en diepere godsdienstige beleving. Het is onderverdeeld in zes volledige series volgens de tijden van het kerkelijk jaar en afgewisseld met gedichten, hymnen, overdenkingen, rake vertellingen en pittige heiligenlevens. Van harte aanbevolen.

2110 Gaarne staan we ook wat uitvoeriger stil bij het boek *Dierenverhalen uit de wildernis*, 3e deel, door *C. Bernard Rutley*. Rutley's dierenverhalen zijn zeer merkwaardig en met kennis van zaken geschreven. Zij vertellen op romantische wijze over het leven en doen van allerlei bewoners van de wildernis. Ze zijn eigenlijk tegenhangers van de bekende Brehmverhalen: Rutley vertelt vanuit de dierenwereld zelf. Dit geeft iets levendigs, terwijl het tevens ook de indruk wekt

Mogen wij u voorstellen:

K. NOREL

ONZE lezers hebben stellig in de *Idil Gids*-kolommen prijzende besprekingen gelezen van K. Norel's jeugdboeken, geprezen om hun literaire kwaliteit en om de principiële levenshouding. K. Norel is te Harlingen geboren, op 9 Nov. 1899. Na Mulo- en kantooropleiding kwam hij in de journalistiek terecht. Op aanraden van P. J. Risseeuw begon hij aan groter belletristisch werk dan korte verhalen. Zijn eerste boek verscheen in 1935: *Land in zicht* (over de Zuiderzeewerken), een jeugdboek. Op verzoek van uitgeverij Callenbach schreef hij zijn eerste roman: *Het getij verloopt* (Ondergang van de Zuiderzeeverrij). In October 1943 moest hij onderduiken, omdat hij gezocht werd wegens illegale actie. Na de bevrijding was hij redacteur binnenland van Trouw, tot medio 1946. Daarna uitsluitend schrijver en free lance journalist. Zijn oeuvre bestaat thans uit 30 boeken.

Het contact met deze voorzitter van de Bond van Christelijke Kunstenaars in Nederland heeft ons bijzonder genoege gedaan. Het gaat ons helemaal niet om complimentjes, maar naast sommige zeer bevreemdende appreciaties van ondeskundige zijde, doet het toch wel deugd van K. Norel het volgende te vernemen: „Ik heb er behoefte aan te zeggen dat ik *IDIL* reeds sinds jaren zeer waardeer. De manier waarop u recenseert is juist zoals deze zijn moet, naar ik meen. U geeft een exposé van een boek, objectief en in

zijn noodzakelijke beknoptheid duidelijk, en u verbindt daar een oordeel aan, niet afhankelijk van de luim of het zeer individuele oordeel van de recensent, maar zeer duidelijk gericht op het publiek, waarvoor uw voorlichting bestemd is. Aan uw recensies hebben de mensen houvast, en nu er van protestantse zijde een gelijksoortige stichting is opgericht, de Recensieraad voor Christelijke Gezinslectuur, hoop ik zeer dat die zich aan uw goede voorbeeld spiegelen mag. —

Vaak ben ik verrast en zeer verblijd geweest over uw waardering voor het geestelijk gehalte van mijn boeken. Dat u telkens weer lof hebt voor het Christelijk karakter van mijn werk terwijl ik toch mijn protestantse overtuiging nooit verloochen, getuigt van een ruimhartigheid en — schoner nog! — van een innerlijke verwantschap ondanks confessioneel verschil, waarover ik mij zeer verheug."

Dit waardevol testimonium verdient wel een plaats in de *Idil-Gids*, omdat het spontaan en ongevraagd gegeven werd

dat hij de handelingen van de dieren te veel verstandelijke bewustheid toekent. Wie echter dit dierlijk „nadenken, overleg en geredeneer" op juiste waarde weet te schatten, vindt in deze verhalen sterke schetsen die een boeiend rimboebeeld geven. In dit derde deel komen Timur de tijger, Rey de vos, Frisk de otter en Thunda de buffel naar voren. De auteur legt tussen deze dieren ook een zekere band door het gebruik van namen die familierelaties aangeven en de dierengemeenschap tot grotere eenheid maken.

Het boek lijkt ons niet speciaal afgestemd op de jeugd. De tekeningen zijn prachtig.

En wat ons dan nog rest voor deze kroniek is allemaal meisjeslectuur.

De voogd voor Inger, door Nel van der Zee, is een niet al te waarschijnlijke, maar werkelijk genoeglijke en aardig geschreven geschiedenis van de 15-jarige wees Inger, die van de kostschool naar haar heel jonge voogd wordt gezonden, terwijl deze in de waan verkeert dat zij vijf is. Deze voogd is juist uit Indonesië gerepatriëerd. Een portefeuille-kiekie van Inger als kleuter heeft het misverstand gewekt. Na ettelijke jaren van lief en leed trouwt Inger natuurlijk met haar voogd. Gezellige, luchtige bakvis-lectuur.

Netty Koen-Conrad schreef *Toen het water wies*. De oppervlakkige en egoïstische Mies weet de verloofde van haar beste vriendin Anne voor zichzelf te winnen. Enkele dagen voor haar huwelijk met hem komt hij om bij de Februari-stormramp en zij zelf wordt op het nippertje gered. Prompt is Mies geheel gelouterd en gaat zich aan blinde kinderen wijden, terwijl Anne haar geluk vindt met een weduwnaar. De Ramp wordt vluchtig en onnozel behandeld. Het ontbreken van elke zinspeling op iets hogers doet opzettelijk aan en is hinderlijk. De auteur schrijft slecht, knocit met haar taal en de vreemde woorden. „Hij woof naar de verte" staat ergens in volle ernst en de held oreert: „Ik weet dat ik mij tegenover haar als een individu gedraag." Bij een vervaarlijk onweer trekt de Wa-

2111

2112

geningse student zijn meisje mee onder de bescherming van „een brede, grote eik” — de lievelingsboom van de bliksem. Zo wemelt het van staaltjes die een ergerlijk gebrek aan zorg en inlevingsvermogen verraden.

- 2113 Van *Miep Kuijpers* is het boek *Zet je schrap Greet!* Greet Boelens, 16-jarige wees, bij familie opgevoed, gaat een week in een vakantie-oord helpen. Zij is verlegen en onhandig. Dank zij haar vriendin wordt het een prettige, leerzame tijd. En een zekere Ludo zal nog wel een rol in Greetjes leven gaan spelen. De godsdienstige mentaliteit is heel typerend: men gaat naar de kerk om er eens „uit” te zijn en de dominee valt in de categorie psychiaters! Typerend voor onze godsdienstloze maatschappij.

Vervolg „Mogen wij u voorstellen”

vóór het gesprek over jeugdboeken begonnen kon.

Zoals uit de biografische gegevens blijkt, is K. Norel niet zo vroeg begonnen met schrijven. Hij ging aan zijn kinderen vertelde verhaaltjes opschrijven, bood ze aan *De Spiegel* aan en die verhalen waren voor Risseeuw aanleiding hem aan te moedigen tot *Land in zicht*. En die eerste liefde, het jeugdboek, is hij trouw gebleven.

Bij deze jeugdboeken zijn er, die even gretig door ouderen gelezen worden. De

Een van de mooie tekeningen die Stuart Tresilian maakte voor Bernard C. Rutley's „Dierenverhalen uit de wildernis”, waarvan het 3e deel hier besproken wordt onder nummer 2110.

In de Pionier-serie kwam uit *Onrust in de vierde*, door *Margo van Gelre*. In de vierde klas komt tweedracht doordat de rijke, verwend, wereldse Carla jaloers is op An, die de kwaliteiten heeft welke Carla juist mist. Na enige complicaties wordt de geest van saamhorigheid en verdraagzaamheid geheel hersteld. Er is geen spoor van godsdienst in dit boek. En wij voelen ons niet verantwoord sanctie te geven aan die schoolvriendschappen tussen hij's en zij's.

2114

En tot besluit twee boeken van *Sanne van Havelte*: In *Mieks moeilijkheden* ontdekt Miek haar liefde voor de theologische student T.m. De moeilijkheden bij Miek komen voort uit haar geslotenheid, schroom en verlegenheid. Nadat Tim zijn examen achter de rug heeft, komt de trouwpartij en vestigen ze zich aan de rand van Gaasterland. Het is een nogal oppervlakkig boek met onophoudelijk ge-
vrij en gezoen. Wel is het karakter van

2115

Vervolg „Mogen wij u voorstellen”

serie *Engelandvaarders* is daarvan een frappant voorbeeld. „Ik had het voor de (rijpere) jeugd bedoeld, maar het is gelezen door de jeugd van 8 tot 80 jaar in alle kringen van ons volk. En *Pionier in het Wilde Westen* en *Ik worstel en kom boven* worden door de uitgevers ook aan-geprezen voor jong en oud.” (Beide boeken verschenen in 1953).

Als wij hem naar zijn liefste boek vragen, antwoordt hij: „Ik weet het waarlijk niet. Ik houd van al mijn kinderen, van de échte natuurlijk het meest, maar van mijn papieren kinderen ook. Ik houd niet van voortrekkerij.”

K. Norel is zeer tevreden over de aftrek die zijn boeken vinden. Zijn kleine boekjes worden aan de Zondagsscholen als kerstgeschenk uitgedeeld... Wat zouden de katholieken nog veel kunnen doen voor de verspreiding van het goede boek! Dat er zo weinig goede jeugdschrijvers zijn, wijt K. Norel aan het feit, dat veel dames ruim in hun tijd zitten en de mannen er mee ophouden „if it does not pay”.

Zijn taak en roeping ziet hij allereerst als: „*boeiend* schrijven. En daarbij *goed* schrijven. In de jeugdboeken vooral geen mindere zorg aan taal en stijl besteden dan in de romans. En dan de jeugd wat geven voor het hoofd en voor het hart. Waarschijnlijk brengt mijn journalistiek verleden het mee, dat ik graag schrijf over actuele zaken: de droogmaking van de Zuiderzee, de oorlog, de emigratie. Maar in mijn boeken schrijf ik daarover natuurlijk niet als journalist: de mensen staan in het midden, de gebeurtenissen vormen de achtergrond. Omdat ik zelf

Miek goed getekend. „De moeijikheden” zijn eigenlijk niet de moeite waard om er veel aandacht aan te geven. We dachten dat onze tijd de jeugd voor heel wat grotere problemen plaatst! Maar de vierde druk schijnt ons tegen te spreken. Een vierde druk haalde ook *Hun geheim*: een doorlopende vrijerij. Misschien dat een arme volwassene haar hart er aan kan ophalen. De Zondagen zijn er alleen om uit te gaan, natuurlijk!

2116

houd van mijn land, bewondering heb voor de kracht die vooral in de eenvoudigen schuilt, de waarde van het gezinsleven, bijzonder het Christelijk gezinsleven, zeer hoog aansla, en stellig overtuigd ben dat het Christelijk geloof een mens gelukkig maakt in leven en in sterven, tracht ik al deze dingen — niet opgelegd of prekerig, want dat is mis — maar in het leven van de mensen, die ik schep, te laten zien.”

Tot slot vertelde K. Norel ons nog iets uit een gesprek met Nowee, wiens *Arends-oog* evenzeer het isolement heeft doorbroken als Norel's boeken, met Norel's woorden aldus geformuleerd: „Daar zit iets van de oecumene in en ook iets van missie. Het woord van een schrijver dringt door daar waar een dominee of pastoor niet komen kan. Als het een goed woord is, zal het dan «ledig wederkeren»?”

We hebben veel van K. Norel geleerd en hopen, dat hij nog veel „goede woorden” schrijven zal ten profijte van jong en oud.

L. v. d. H.